

REALITA 2026+: NOVÉ DĚTSTVÍ

Ohlédněte se na okamžik zpět do svého dětství. Pamatujete? S čím jste si nejraději hráli? Co vám dělalo radost a čeho jste se naopak nejvíce báli? Vzpomenete si i na konkrétní lidi, kteří vás tenkrát nejvíce ovlivnili, ať už pozitivně, nebo negativně? A co svět kolem vás, jak jste ho vnímali optikou dítěte či teenagera?

Asi zjistíte, že svět, v němž jste vyrůstali, se v mnoha ohledech podstatně lišil od toho dnešního. Říká se tomu evoluce. Je známo, že každá generace se rodí do trochu jiného světa než ta předchozí. Ale rychlost, s jakou se proměňuje dnešní svět, je mnohonásobně vyšší, než jak tomu bylo kdykoliv v minulosti. Tak rychlé změny historie zatím nepoznala. V době vašeho dětství byl minimální informační tlak – měli jsme pár televizních kanálů a většinu času jsme trávili venku, pohybem nebo tvořením. Doba byla lineární, změny přicházely pomalu a postupně.

Dnes ovšem žijeme v exponenciálním světě. Od doby, kdy Gordon Moore v roce 1965 formuloval svůj slavný zákon o zdvojnásobení výpočetního výkonu každých 18–24 měsíců, technologie nezačaly jen růst – začaly nás předbíhat. Aktuálně se zdá, že umělá inteligence má exponenciální růst až pětikrát strmější než Moorův zákon. Umělá inteligence a digitální svět přinášejí nejen nové příležitosti, ale také nové výzvy, kterým čelíme my i naše děti – a děti často dříve, než jsou na to připraveny.

Právě proto je generace dnešních dětí zranitelnější. Ne kvůli tomu, že by byla „slabší“ než předchozí generace, ale protože čelí výzvám, na které je my dospělí často nedokážeme dostatečně připravit. Nejsme na ně totiž připraveni ani my sami.

1. POCHOPENÍ DNEŠNÍ GENERACE

Pokud chceme dětem pomoci budovat mentální odolnost, musíme nejprve pochopit, v jaké době a prostředí vyrůstají.

Pro celou řadu rodičů a hlavně prarodičů je někdy těžké pochopit, čím si děti právě teď procházejí – ať už v pubertě, nebo ještě před jejím nástupem. Často nechápeme, *proč prostě ten telefon nemohou na chvíli odložit. Proč se raději nejdou proběhnout ven, když je tam tak krásně? Nebo proč si s kamarády raději píšou, než aby se s nimi potkali osobně?* To, co pro nás byla v našem dětství samozřejmost, pro dnešní děti není.

Generace sněhových vloček?

Často se říká, že současná mladá generace je tzv. **generace sněhových vloček** – když je na ně vyvíjen nějaký tlak, roztečou se. Celkově jim prý chybí odolnost. My se s označením sněhová vločka tak úplně neztotožňujeme. Položme si otázku, kdo tuto generaci vlastně vychoval? Byla to právě ona starší generace, která ji dnes takto nazývá.

Abychom byli spravedliví k oběma stranám, pojďme se podívat na to, jaké stimuly měly předchozí generace a jaké má ta dnešní.

Honza: Narodil jsem se v roce 1962, jsem tedy z generace „baby boomers“. Když jsem přišel domů ze školy, měl jsem k dispozici jeden televizní program, a ten byl ještě černobílý. Takže jsem šel sportovat, učil se, číst si. To byly moje možnosti.

V současné době jsem už samozřejmě taky aktivní na sociálních sítích, ale používám je cíleně: učím se od chytrých lidí, něco sám publikuju nebo komunikuju s přáteli. Mým smyslem života je pomáhat ostatním najít ten jejich, nebo zjednodušeně řečeno: pomáhat lidem poznat, kým jsou, aby mohli zjistit, kým mohou být. A na to používám také sociální síť.